

Sarkomatoidní (metaplastický) vřetenobuněčný karcinom prsu vznikající ve fyloidním tumoru s rozsáhlou skvamózní metaplázií – kazuistika a přehled literatury

Kinkor Z.¹, Sticová E.², Šach J.², Rychtera J.³, Skálová A.¹

¹ Biopstická laboratoř, s.r.o. a Šiklův ústav patologie, LF UK, Plzeň

² Ústav patologie, FN a 3. LF UK, Královské Vinohrady, Praha

³ RTG-U, s.r.o., Jičín

SOUHRN

U sedmdesátileté ženy byla provedena parciální mastektomie, kde byl diagnostikován 45 mm veliký low-grade maligní homologní fyloidní tumor s rozsáhlou intraduktální skvamózní metaplázií. V jedné třetině rozsahu nádoru se domněle původní stroma strukturálně a cytologicky měnilo a přerůstalo epitelovou složku. Výsledné rozvolněné storiformní uspořádání s většími oválnými elementy s hojnější cytoplazmou, jadernou atypii a mitotickou aktivitou doplňovaly buď disperzní objemné, abruptně vložené skvamózní moruly nebo jen známky abortivní perlovité skvamózní diferenciacie. Konvenční duktální in situ či invazivní karcinom nebyl zastižen. Expresí nízké a vysokomolekulárních cytokeratinů společně s p63, CD10, S100 proteinem a GFAP prokázala neúplný basálně/myoepiteliální fenotyp a vedla k diagnóze dosud nepopsaného, vřetenobuněčného metaplastického karcinomu v rámci fyloidního tumoru. Literární přehled vzácné maligní transformace epitelové komponenty fyloidního tumoru doplňuje diskuze o možné patogenezi tohoto jedinečného pozorování.

Klíčová slova: prs – fyloidní tumor – phylodes tumor – sarkomatoidní/metaplastický vřetenobuněčný karcinom – skvamózní metaplázie

Sarcomatoid (metaplastic) spindle cell carcinoma arising in a phyllodes tumor with massive squamous metaplasia – a case report and review of the literature

SUMMARY

A 76-years-old woman underwent a partial mastectomy and a low-grade malignant homologous phyllodes tumor measuring 45 mm in maximum diameter was diagnosed. Beyond its typical dual composition the tumor displayed extensive intraductal squamous metaplasia. Approximately in one third of the lesion the original mesenchymal component cytologically and structurally changed which ultimately led to seeming stromal overgrowth. The loose storiform background contained isolated larger atypical elements with ample eosinophilic cytoplasm and obvious mitotic activity. This final fibromatosis-like arrangement was completed either by multiple dispersed abrupt squamous morules or just by pearl-like abortive form of squamous differentiation. Conventional in situ or invasive ductal carcinoma was not present. A combined expression of both low and high molecular weight cytokeratins, S100 protein, p63, CD10 and GFAP confirmed the incomplete basal/myoepithelial phenotype and ultimately led to the diagnosis of a spindle cell metaplastic carcinoma arising in a phyllodes tumor - a neoplasm unpublished so far. A review of the literature concerning epithelial malignancies originating from a milieu of phyllodes tumor guides discussion/speculation over the possible histopathogenesis of this vanishingly rare lesion.

Keywords: breast – phyllodes tumor – phylodes tumor – spindle cell sarcomatoid/metaplastic carcinoma – squamous metaplasia

Cesk Patol 2012; 48(3): 156–160

Fyloidní tumor (FT) prsu je relativně vzácná fibroepitelová léze, kde intimní strukturální koexistence epitelové a mezenchymální složky neustále vzbuzuje histogenetické rozpaky. Stejně tak grading a předpověď biologického chování konkrétního nádoru jsou zdrojem mnohých rozporů, nejasností a nejistoty (1–3). Proč právě mezenchymová součást FT disponuje dominantním morfologickým

a klinicko-biologickým maligním potenciálem též zůstává velkou neznámou. Přesto histologicky evidentní maligní formy FT vesměs nečiní diagnostické obtíže, neboť původní stroma nabývá charakteru jasného low- či high-grade sarkomu, navíc s kapacitou variabilní heterologní diferenciacie. Původní epitelová komponenta pak může být potlačena do té míry, že nádor určující příznačná bifázičnost úplně vymizí. Následná eventuelní záměna za primární sarkom prsu (dříve též tzv. „stromální“) je pak ale v principu biologicky nepodstatná.

Opačnou možnost představuje vznik invazivního karcinomu (IK) z epitelových formací FT, což je fenomén mimořádně vzácný a dokumentovaný v anglicky psané literatuře pouze jednotlivými kazuistikami (1,4–22).

Předkládáme vlastní pozorování zajímavého případu vzniku metaplastického vřetenobuněčného karcinomu (MVK) v preexistující

✉ Adresa pro korespondenci:

Doc. MUDr. Zdeněk Kinkor, PhD.

Biopstická laboratoř s.r.o., Mikulášské nám. 4

326 00 P L Z E Ň

tel: +420 737 220 449

email: kinkor@medima.cz